

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

w sprawie **P.D. i S.P.**

skazanych z art. 280 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 31 stycznia 2024 r.,

kasacji wniesionych przez obrońców skazanych,

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 21 grudnia 2022 r., sygn. akt II AKa 189/22

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 14 marca 2022 r., sygn. akt VI K 187/21

p o s t a n o w i ł:

- 1. kasację obrońcy skazanego P.D. pozostawić bez rozpoznania;**
- 2. oddalić kasację obrońcy skazanego S.P. jako oczywiście bezzasadną;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu skazanego S.P. – adw. Z.D. (Kancelaria Adwokacka w K.) kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych i zero groszy), w tym 23% VAT, tytułem opłaty za sporządzenie i wniesienie kasacji;**
- 4. obciążyć skazanego P.D. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w częściach na niego przypadających;**
- 5. zwolnić skazanego S.P. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i wydatkami tego postępowania w częściach na niego przypadających obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie, wyrokiem z dnia 14 marca 2022 r., sygn. akt VI K 187/21 uznał P.D. i S.P., w ramach zarzucanego im aktem oskarżenia czynu, za winnych tego, że w dniu 9 grudnia 2020 r. w N., woj. [...], działając wspólnie i w porozumieniu, zabrali w celu przywłaszczenia zegarek marki [...] oraz 7 palet ze złotymi łańcuszkami o łącznej wartości strat 171.054,47 zł na szkodę G.Ł., po uprzednim użyciu przez S.P. wobec B.Z. przemocy polegającej na zatkaniu jej ust ręką, pochwyceniu jej za rękę, popchnięciu i przytrzymaniu jej, a ponadto na przyłożeniu ostrza noża do jej szyi i grożeniu jej pozbawieniem życia albo spowodowaniem uszkodzenia ciała, przy czym zarówno przed jak i w trakcie tego zdarzenia P.D. nie miał świadomości, iż S.P. posłuży się niebezpiecznym narzędziem w postaci noża i związku z tym nie chciał, jak również nie godził się na to, co w przypadku oskarżonego P.D. stanowiło przestępstwo z art. 280 § 1 k.k., natomiast w przypadku S.P. stanowiło przestępstwo z art. 280 § 2 k.k., za które wymierzył każdemu z oskarżonych karę 4 lat pozbawienia wolności (pkt I). Ponadto S.P. uznał za winnego zarzucanego mu czynu polegającego na tym, że w dniu 3 marca 2021 r. w K., woj. [...], wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii posiadał substancję psychotropową w postaci siarczanu amfetaminy w ilości około 0,65 g netto, tj. przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, za które wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności (pkt II) i orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci zawiniątka w folii aluminiowej wraz z zawartością oraz wagi elektronicznej (pkt V). Jednocześnie w miejsce wymierzonych S.P. kar jednostkowych orzekł wobec niego karę łączną 4 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności (pkt III), zaliczając na jej poczet okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania (pkt VI). Wobec obu oskarżonych orzekł również środek kompensacyjny w postaci obowiązku naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem przypisanym w punkcie I wyroku poprzez zapłatę na rzecz T. S.A. przez każdego z nich kwoty po 85.527,24 zł (pkt IV). Wyrok zawierał również rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania (pkt VII i VIII).

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się obrońca obu oskarżonych, który zaskarżył go w odniesieniu do P.D. w całości, natomiast co do S.P. w części, tj. zakresie pkt II wyroku oraz rozstrzygnięcia o karze, podnosząc zarzuty:

1. w związku z rozstrzygnięciem dotyczącym P.D. podniósł zarzuty:
 1. obraży przepisów prawa materialnego, tj. art. 278 § 1 k.k., poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy P.D. nie obejmował swoim zamiarem kwestii zwabienia pokrzywdzonej B.Z. na tyły salonu przez S.P., który miał wejść jako pierwszy, a następnie trzymać ją bądź przytrzymywać oraz ewentualnie użyć wobec kobiety gazu łzawiącego, tym samym winien on ponosić odpowiedzialność za zwykłą kradzież a nie za rozbój;
 2. rażącej niewspółmierności wymierzonej wobec oskarżonego P.D. kary pozbawienia wolności, przejawiającej się nienależytym uwzględnieniem sytuacji osobistej oskarżonego oraz występujących w sprawie okoliczności łagodzących, m.in. przyznania się oskarżonego do winy i wyjaśnienia wszystkich okoliczności zdarzenia, postawy oskarżonego prezentowanej podczas postępowania przygotowawczego, jak i procesu, przeproszenia pokrzywdzonych, przy jednoczesnym przywiązaniu zbyt dużej wagi okolicznościom go obciążającym, w szczególności jego wcześniejszej wielokrotnej karalności;
3. w związku z rozstrzygnięciem dotyczącym S.P. podniósł zarzuty:
 1. obraży przepisów prawa materialnego, tj. art. 62a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy ilość posiadanych przez oskarżonego S.P. narkotyków nie była znaczna, oskarżony posiadał je na własny użytek, a także biorąc pod uwagę niski stopień społecznej szkodliwości, postępowanie co do czynu opisanego w pkt II aktu oskarżenia, winno ulec umorzeniu,
 2. rażącej niewspółmierności wymierzonej wobec oskarżonego S.P. kary pozbawienia wolności, przejawiającej się nienależytym uwzględnieniem sytuacji osobistej oskarżonego oraz występujących w sprawie okoliczności łagodzących, m.in. przyznania się oskarżonego do winy i wyjaśnienia wszystkich okoliczności zdarzenia, postawy oskarżonego prezentowanej podczas postępowania przygotowawczego, jak i procesu,

przy jednoczesnym przywiązaniu zbyt dużej wagi okolicznościom go obciążającym i uznaniu, że wobec niego nie istnieje pozytywna prognoza kryminologiczna.

W konsekwencji obrońca oskarżonych wniosł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I, poprzez zmianę kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu P.D. na art. 278 § 1 k.k. i na mocy tego przepisu wymierzenie mu kary 1 roku pozbawienia wolności,
- zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I, poprzez wymierzenie wobec oskarżonego S.P. kary 3 lat pozbawienia wolności,
- zmianę pkt II wyroku poprzez umorzenie postępowania w stosunku do czynu opisanego w pkt II aktu oskarżenia,
- uchylenie pkt III wyroku, tj. orzeczenia o karze łącznej,
- zwolnienie oskarżonych od konieczności ponoszenia kosztów sądowych za postępowania drugoinstancyjne.

Po rozpoznaniu powyższej apelacji, Sąd Apelacyjny w Krakowie, wyrokiem z dnia 21 grudnia 2022 r., sygn. akt II AKa 189/22:

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:
 1. uchylił ustęp III dotyczący kary łącznej wymierzonej S.P.;
 2. uchylił ustęp II i na podstawie art. 62a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii umorzył postępowanie karne co do czynu zarzucanego S.P. w punkcie II aktu oskarżenia, a kosztami procesu w tym zakresie obciążył Skarb Państwa;
 3. okres rzeczywistego pozbawienia wolności S.P. określony w ustępie VI zaskarżonego wyroku zaliczył temu oskarżonemu na poczet kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec niego w ustępie I zaskarżonego wyroku
 4. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części co do S.P. oraz w całości wobec P.D.;
 5. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. Z.D. stosowne kwoty tytułem kosztów obrony z urzędu obu oskarżonych w postępowaniu odwoławczym;
 6. zwolnił obu oskarżonych od kosztów sądowych za drugą instancję.

Kasację od powyższego wyroku wywiódł zarówno obrońca z wyboru skazanego P.D., jak i obrońca z urzędu skazanego S.P.

Obrońca skazanego P.D. wyrok sądu drugiej instancji zaskarżył w części dotyczącej tego skazanego, tj. punktu II, podnosząc zarzuty:

1. rażącego naruszenia przepisów prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. obrazy przepisów prawa materialnego w postaci art. 9 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k., poprzez uznanie, że zamiar oskarżonego odpowiadał zamiarowi będącemu znamieniem typu czynu zabronionego z art. 280 § 1 k.k.;
2. rażącego naruszenia przepisów prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. obrazy przepisów prawa materialnego w postaci art. 53 § 2 k.k. poprzez nieprawidłowe uznanie, że fakt sprzedaży przez oskarżonego ukradzionego mienia ma większe znaczenie dla wymiaru kary od okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego w postaci przyznania się do winy, złożenia obszernych wyjaśnień oraz przeproszenia pokrzywdzonego, czego skutkiem było nieprawidłowe uznanie, że wymierzona oskarżonemu kara pozbawienia wolności nie jest rażąco surowa.

W konsekwencji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w punkcie II i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Z kolei obrońca skazanego S.P. zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie w części dotyczącej tego skazanego, tj. punktu II, orzeczeniu temu zarzucając:

1. rażące naruszenie przepisów prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. obrazę przepisów prawa procesowego w postaci art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k., poprzez pominięcie przez sąd drugiej instancji podnoszonych przez skazanego okoliczności faktycznych związanych z jego sytuacją majątkową, która miała znaczenie dla jego motywacji, a co za tym idzie również na stopień winy oraz społeczną szkodliwość czynu, a w konsekwencji oparcie wyroku jedynie na części okoliczności ujawnionych w sprawie, co w konsekwencji doprowadziło do

jedynie częściowego rozpoznania apelacji i uznania, że zarzut rażącej niewspółmierności kary jest bezzasadny;

2. rażące naruszenie przepisów prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 53 § 2 k.k., poprzez nieprawidłowe potraktowanie okoliczności przemawiających na korzyść sprawcy w postaci przyznania się do winy, postawy prezentowanej przez skazanego podczas postępowania przygotowawczego oraz procesu i uznanie tych okoliczności za niewystarczające dla obniżenia kary wymierzonej wobec S.P., przy jednoczesnym zbyt surowym potraktowaniu okoliczności przemawiających na niekorzyść sprawcy, co doprowadziło do nieprawidłowego uznania, że wymierzona kara pozbawienia wolności była zgodna z dyrektywami wymiaru kary określonymi w art. 53 § 2 k.k.

Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części, tj. w zakresie pkt II i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu S.P. z urzędu w postępowaniu kasacyjnym, przy uwzględnieniu treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 2022 r., sygn. akt SK 78/21, oświadczając jednocześnie, że koszty te nie zostały uiszczone przez skazanego ani w całości ani w części.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego P.D. podlegała pozostawieniu bez rozpoznania z uwagi na nieuzupełnienie w terminie braku formalnego polegającego na niezłożeniu opłaty od tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Z kolei kasacja wywiedziona przez obrońcę skazanego S.P. okazała się oczywiście bezzasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie i oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Z uwagi na fakt, iż pozostawienie kasacji bez rozpoznania skutkuje koniecznością sporządzenia uzasadnienia postanowienia z urzędu, Sąd Najwyższy zdecydował się na uwzględnienie w nim również motywów drugiego ze wskazanych rozstrzygnięć.

W pierwszej kolejności odnieść się należy do pozostawienia kasacji obrońcy skazanego P.D. bez rozpoznania.

Należy zauważyć, że Sąd Najwyższy zobligowany jest w pierwszej kolejności do zbadania wymogów formalnych przyjętej i przekazanej mu do rozpoznania kasacji. W sytuacji, gdy nie odpowiada ona przepisom wymienionym w art. 530 § 2 k.p.k., tj. wymogom płynącym z art. 120 k.p.k., art. 429 § 1 k.p.k. oraz art. 523 § 1 k.p.k., lub gdy przyjęcie kasacji nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu, Sąd Najwyższy – na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. – winien taką kasację pozostawić bez rozpoznania (jeśli brak ma charakter nieusuwalny). Jednak zgodnie z art. 531 § 2 k.p.k. Sąd Najwyższy może zwrócić akta sprawy sądowi odwoławczemu, jeżeli stwierdzi, że nie zostały dopełnione czynności zmierzające do usunięcia braków formalnych wniesionej kasacji, co miało miejsce w niniejszej sprawie.

Analiza akt sprawy wykazała bowiem, że kasacja obrońcy skazanego P.D. została przyjęta pomimo braku formalnego polegającego na niezłożeniu opłaty od tego nadzwyczajnego środka odwoławczego. Z treści zarządzenia Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28 kwietnia 2023 r., sygn. WKK 25/23 wynika, że „skazany P.D. jest pozbawiony wolności zatem zwolniony z opłaty” (k. 1644). Nie budzi jednak wątpliwości, że ww. został osadzony w jednostce penitencjarnej w dniu 30 marca 2023 r. (k. 1640), a zatem w chwili wnoszenia kasacji, co miało miejsce 23 marca 2023 r. (data sporządzenia kasacji przez obrońcę i jej nadania w placówce pocztowej), nie był pozbawiony wolności (k. 1624-1629). W tej sytuacji tymczasowe zwolnienie z obowiązku uiszczenia opłaty od kasacji, o którym mowa w art. 527 § 2 k.p.k. nie miało zastosowania. Obowiązek uiszczenia opłaty od kasacji powstaje bowiem w chwili wnoszenia tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o czym przesądza treść art. 527 § 1 k.p.k., zgodnie z którym dowód uiszczenia opłaty sądowej strona dołącza do kasacji (zob. postanowienie SN z dnia 16 marca 2022 r., III KZ 13/22, LEX nr 3411233). Zatem bez znaczenia pozostaje fakt późniejszego pozbawienia wolności strony, w tym także w chwili dokonywania kontroli formalnej kasacji. Taka wykładnia pozostaje w zgodzie z celem instytucji przewidzianej w art. 527 § 2 k.p.k., którym jest przecież zagwarantowanie prawa do sądu. Niewątpliwie fakt

pozbawienia wolności utrudnia zgromadzenie środków niezbędnych na dokonanie opłaty. Niemniej jednak realiach niniejszej sprawy tego rodzaju okoliczność nie miała miejsca, albowiem skazany pozostawał na wolności zarówno przed wniesieniem kasacji, jak i w dacie tej czynności.

W związku z powyższym, Sąd Najwyższy zasygnalizował wnoszącemu kasację konieczność uiszczenia opłaty od kasacji (k. 35), co jednak nie nastąpiło. Jednocześnie w odpowiedzi na pismo z dnia 14 września 2023 r. skierowane do adw. I.E. (wnoszącej kasację) skazany P.D. w piśmie z dnia 3 października 2023 r. wyraził błędne stanowisko, że został on zwolniony z opłaty od kasacji.

W takiej sytuacji, na podstawie art. 531 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 24 października 2023 r. zwrócił akta sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie, w celu dopełnienia czynności zmierzających do usunięcia ww. braku formalnego wniesionej kasacji (k. 44-46 akt SN).

Zarządzeniem z dnia 6 listopada 2023 r. Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Krakowie wezwał adw. I.E. do usunięcia w terminie 7 dni od doręczenia wezwania braku formalnego kasacji złożonej przez ww. w imieniu skazanego P.D. poprzez uiszczenie opłaty od kasacji w kwocie 750 zł, pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji (k. 1668).

Wezwanie to zostało doręczone zarówno obrońcy skazanego, jak i samemu skazanemu. Adw. I.E. odebrała je w dniu 13 listopada 2023 r., a P.D. w dniu 8 listopada 2023 r. (k. 1669). Pomimo tego nie odnotowano wpłaty na rachunek Sądu Apelacyjnego w Krakowie, która stanowiłaby wykonanie powyższego zobowiązania, a obrońca skazanego P.D. oświadczyła w telefonicznej rozmowie, że poinformowała partnerkę skazanego o konieczności uiszczenia opłaty, lecz nie ma dalszej wiedzy w tej kwestii, co potwierdza zapisek urzędowy z dnia 13 grudnia 2023 r. zalegający w aktach sprawy (k. 1670). W wyznaczonym terminie nie wpłynął także wniosek o zwolnienie z obowiązku uiszczenia opłaty od kasacji, jeśli miałyby to być dla skazanego zbyt uciążliwe.

Konsekwencją nieuzupełnienia braku formalnego pisma w terminie pomimo wezwania do tego i pouczenia o skutkach niezastosowania się do wezwania, jest uznanie pisma za bezskuteczne (art. 120 § 2 zd. drugie k.p.k.). Oznacza to, że nie wywołuje ono skutków prawnych, które ustawa wiąże z jego wniesieniem. W tej

sytuacji kasację obrońcy skazanego P.D. należało pozostawić bez rozpoznania zgodnie z art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k., z uwagi na nieuzupełnienie w terminie braku formalnego w postaci złożenia stosownej opłaty.

Przechodząc do omówienia powodów oddalenia kasacji obrońcy skazanego S.P. jako oczywiście bezzasadnej zauważyć należy, że oba podniesione zarzuty w istocie zmierzają do wywołania kontroli rozstrzygnięcia o karze. Tymczasem zgodnie z art. 523 § 1 zd. drugie k.p.k. kasacja nie może być wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary. Użyty w tym przepisie zwrot „wyłącznie” nie oznacza, że zarzut rażącej niewspółmierności kary może być podniesiony obok jakichkolwiek innych zarzutów. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym w kasacji wolno twierdzić, że kara jest niewspółmierna pod warunkiem, że zarzuca się rażącą obrazę prawa materialnego lub procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia o karze (zob. wyrok SN z dnia 3 listopada 1999 r., IV KKN 206/99, OSNKW 2000, nr 1-2, poz. 15; postanowienie SN z dnia 2 czerwca 2015 r., IV KK 131/15, LEX nr 1755914; wyrok SN z dnia 20 stycznia 2016 r., III KK 187/15, LEX nr 1984691; postanowienie SN z dnia 27 września 2016 r., V KK 245/16, LEX nr 2149236; postanowienie SN z dnia 17 stycznia 2022 r., V KK 606/21, LEX nr 3369853). Tak więc zarzut rażącej niewspółmierności winien być dla swej skuteczności powiązany w kasacji z zarzutem rażącej obrazę prawa, która mogła mieć wpływ na orzeczenie o karze. W niniejszej sprawie skarżący stara się to czynić poprzez próbę wykazania naruszenia zarówno art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. (zarzut 1), jak i art. 53 § 2 k.k. (zarzut 2), który to zabieg nie mógł okazać się skuteczny. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wskazywano, że przepis art. 53 § 1 k.k. określa objęte sferą swobodnego sędziowskiego uznania ogólne dyrektywy wymiaru kary. Nie ma on charakteru normy stanowczej (zawierającej nakaz lub zakaz określonego postępowania), zatem jego naruszenie – w rozumieniu art. 523 § 1 *in fine* k.p.k. – nie wchodzi w rachubę (zob. postanowienie SN z dnia 7 czerwca 2022 r., I KK 189/22, LEX nr 3450308; postanowienie SN z dnia 25 sierpnia 2021 r., II KK 294/21, LEX nr 3398426; postanowienie SN z dnia 7 października 2011 r., III KK 36/11, LEX nr 1044030;

postanowienie SN z dnia 18 stycznia 2007 r., II KK 390/06, OSNwSK 2007, nr 1, poz. 194). Co się zaś tyczy naruszenia art. 410 k.p.k. to przypomnieć należy, że sytuacja taka nie może zaistnieć, gdy sąd odwoławczy nie czyni własnych ustaleń faktycznych, a jedynie przejmuje twierdzenia sądu pierwszej instancji (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 16 maja 2022 r., II KK 473/21, LEX nr 3438189). Tymczasem w niniejszej sprawie sąd *ad quem* opierał się w całości na materiale dowodowym ujawnionym na rozprawie głównej przed sądem pierwszej instancji i nie czynił żadnych nowych ustaleń w kontekście okoliczności wpływających na wymiar kary. Co więcej, zarzut rażącej niewspółmierności kary nie został uwzględniony. W tym kontekście skarżący stara się na obecnym etapie wykazać, iż sąd *ad quem* nie rozpoznał tego zarzutu w sposób rzetelny, podnosząc naruszenie art. 457 § 3 k.p.k. Niemniej jednak jak zasadnie wskazuje się w judykaturze, nienależyta kontrola odwoławcza może zostać uznana za inne rażące naruszenie prawa o istotnym wpływie na treść orzeczenia w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k. tylko wówczas, gdy będzie ona jedynie iluzoryczna, ogólnikowa, schematyczna i nie ustosunkowująca się *in concreto* do istoty zarzutów (zob. postanowienie SN z dnia 9 czerwca 2020 r., IV KK 121/20, LEX nr 3224992). Wbrew twierdzeniom skarżącego tego rodzaju sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie, o czym przekonuje lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Sąd odwoławczy wyraźnie wskazał, że przy wymiarze kary uwzględnione zostały wszystkie okoliczności łagodzące, w tym te eksponowane w apelacji, jak i obciążające, pomijane przez obrońcę S.P., jak pomysł i inicjatywa popełnienia przestępstwa, rola jaką odegrał w czasie czynu, zuchwałość napadu w biały dzień – w centrum miasta, uprzednia karalność w kraju i zagranicą (s. 6-7 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Niezależnie od tego przypomnieć należy, że zgodnie z art. 537a k.p.k. nie można uchylić wyroku sądu odwoławczego z tego powodu, że jego uzasadnienie nie spełnia wymogów określonych w art. 457 § 3 k.p.k.

Reasumując, w przedmiotowej sprawie sąd odwoławczy nie dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego wskazanych w kasacji obrońcy skazanego S.P., jak również uchybień z art. 439 § 1 k.p.k., co skutkowało jej oddaleniem jako oczywiście bezzasadnej.

W związku z tym, że kasacja w imieniu skazanego S.P. została sporządzona i wniesiona przez obrońcę z urzędu, Sąd Najwyższy, z tytułu dokonania tych czynności, zasądził na rzecz adw. Z.D. opłatę w kwocie 738 zł, w tym 23% VAT. Rozstrzygnięcie w tym przedmiocie wydano na podstawie § 2, § 3, § 4 ust. 1 i 3, § 17 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 2631). Powyższe przepisy nie zostały dotychczas zakwestionowane przez Trybunał Konstytucyjny i w dalszym ciągu obowiązują. Przywołany w kasacji wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 2022 r., sygn. SK 78/21 dotyczył wyłącznie § 17 ust. 1 pkt 2 oraz § 17 ust. 2 pkt 3 ww. rozporządzenia. Sąd Najwyższy nie widzi podstaw prawnych do rozszerzania jego skutków na przepisy, których bezpośrednio nie obejmował. Należy zauważyć, że w zakresie pomocy prawnej udzielanej z urzędu w postępowaniu karnym obowiązuje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2020 r. w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy z urzędu (Dz.U. z 2020 r., poz. 1681). Zgodnie z zawartymi w nim uregulowaniami, prezes właściwego sądu ustala listę obrońców, która składa się z dwóch części. Część A obejmuje adwokatów i radców prawnych uprawnionych do obrony w postępowaniu karnym według przepisów o ustroju adwokatury oraz ustawy o radcach prawnych, mających siedzibę zawodową na obszarze właściwości danego sądu, deklarujących gotowość udzielania oskarżonym pomocy prawnej z urzędu. Z kolei część B obejmuje pozostałych adwokatów i radców prawnych uprawnionych do obrony w postępowaniu karnym według przepisów o ustroju adwokatury i ustawy o radcach prawnych, mających siedzibę zawodową na obszarze właściwości danego sądu. Z § 9 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia wynika, że prezes sądu, sąd lub referendarz sądowy wyznacza obrońcę z urzędu spośród adwokatów i radców prawnych ujętych w części A listy obrońców, a dopiero w razie niemożności sięga po tych wskazanych w części B. Tak więc, skoro obrona z urzędu świadczona jest *de facto* przez adwokatów i radców prawnych, którzy wyrazili taką gotowość, to nie sposób uznać, że niższe opłaty niż w przypadku obrony z wyboru automatycznie powodują naruszenie konstytucyjnej zasady równości wobec prawa. Domaganie się przez

obrońcę podwyższenia wysokości opłaty w sytuacji, gdy kasacja *de facto* znajduje się na granicy dopuszczalności nie znajduje żadnego uzasadnienia.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego w odniesieniu do skazanego P.D. orzeczono w oparciu o art. 637a k.p.k. w zw. z art. 637 § 1 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k., obciążając nimi ww. w częściach na niego przypadających. Z kolei S.P. zwolniono z tych kosztów na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., obciążając nimi w stosownym zakresie Skarb Państwa.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

(P.B.)

[ał]